

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства»

Виконала: студент 2 року навчання,
групи 8.06.07.13.01,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Василина Ю. В.

Керівник: к.е.н., доцент Резнікова Т.О.

Рецензент: д.е.н. професор Міщенко В.А.

РЕФЕРАТ

В умовах глобалізації економіки спостерігається посилення конкуренції, притаманне для всіх країн і галузей економіки. Однією з головних причин низької конкурентоспроможності українських підприємств є недостатня здатність боротися за розширення своєї частки на внутрішньому та зовнішньому ринках, просувати свої товари та завойовувати споживача, поставивши інтереси останнього в центр своєї виробничої та комерційної діяльності. У зв'язку з цим постає гостра проблема оцінки рівня конкурентоспроможності, а тому підвищення конкурентоспроможності національних товаровиробників має стати найважливішим пріоритетом їх конкурентної політики.

Проблема забезпечення конкурентоспроможності, як основи формування і забезпечення економічного зростання, займає важливе місце у стратегії розвитку економіки України. Перехід до моделі відкритої економіки змушує вітчизняних товаровиробників конкурувати з імпортними товарами не лише на зовнішньому, але й на внутрішньому ринках. Конкурентоспроможність підприємства є однією із найважливіших категорій ринкової економіки і характеризує ефективну адаптацію підприємства до ринкового середовища. Найчастіше у теорії і практиці сучасних підприємств конкурентоспроможність розглядається як проблема техніко-технологічного рівня розвитку виробництва, побудови системи управління якістю продукції або формування і реалізації цінової політики. Проте ці напрями вирішують лише окремі елементи системи забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Саме тому вітчизняні підприємства повинні зосереджувати свою увагу не лише на ефективності виробництва, але й функціонування на зовнішніх ринках.

Питаннями управління конкурентоспроможністю підприємств займалися такі вчені як Воронкова А.Е., Іванов Ю. Б., Калюжна Н.Г., Оленко В.І., Пономаренко В. С., Синько В. , Тарнавська Н. П., Тищенко О. М., Фатхутдінов Р.А., Янковський Н. А.

Проблеми розробки ефективних методів оцінки конкурентоспроможності підприємства розглядаються в роботах таких вчених як Баумгартен Л. В., Голубков Є. П., Зулькарнаєв І. У., Ільєсова Л. Р., Ліфіц І. М., Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж., Царьов В. В.

Теоретико-методичні засади управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств викладені в роботах Азоєва Г. Л., Горбала Н.І., Кузьміна О.Є., Лук'яненко Д. Г., Піддубного І. О., Піддубної Л. І., Піддубної А. І., Поручника А. М., Портера М., Рисса М. О., Сіваченко І.Ю., Челенкова А. П.

У працях сучасних науковців проблема конкурентоспроможності підприємства представлена переважно у аспекті підвищення якості і конкурентоспроможності продукції, пошуку ринку збуту, вибору способів конкурентної боротьби. Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю продукції набув значного поширення у працях зарубіжних дослідників, проте незважаючи на їх високий рівень повне використання їх у вітчизняній практиці через особливості української економіки неможливе.

Метою дипломної роботи є розробка рекомендацій щодо удосконалення управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Об'єктом дослідження є публічно-акціонерне підприємство “Турбогаз” (ПАТ “Турбогаз”).

Предметом дослідження є система управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:
проаналізувати існуючі теоретичні підходи щодо визначення понять “конкуренція” та “конкурентоспроможність підприємства” та “міжнародна конкурентоспроможність підприємства” з метою комплексного їх дослідження;
виокремити фактори, які впливають на рівень міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

проаналізувати існуючі методичні підходи щодо оцінки рівня

міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

дослідити існуючі методичні підходи щодо управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;

провести аналіз фінансово – господарської діяльності підприємства;

проаналізувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства;

провести SWOT – аналіз та визначити конкурентні переваги підприємства на міжнародному ринку;

розробити рекомендації щодо удосконалення управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;

Методологічною основою дослідження стали фундаментальні положення сучасної економічної теорії, праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства, нормативно-правові акти України, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність підприємств.

Відповідно до мети та завдань дослідження в роботі були використані наступні методи: загально наукові методи теоретичного рівня: інтерпретаторсько-аналітичний, зокрема концептуальний аналіз наукової літератури з використанням інтерпретації, порівняння, систематизації та узагальнення – для дослідження теоретико-методичних основ управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства; конкретно наукові: економічний аналіз та порівняння – для дослідження та зіставлення основних показників діяльності підприємства за різні роки; графічний – для наочного представлення результатів дослідження.

АНОТАЦІЯ

Василина Юрій Вікторович

Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства

Дипломна робота присвячена розвитку теоретико-методичного формування та управлінню міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Розкрито особливості управління конкурентоспроможністю як фактора виробництва та джерела формування конкурентних переваг. Проаналізовано стан зовнішньоекономічної діяльності ПАТ «Турбогаз».

Розвинене методичне забезпечення розробки стратегії підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: конкуренція, управління конкурентоспроможністю, фінансово-економічний аналіз, стратегія, типологія стратегій, управління, ресурсозабезпечення.

АННОТАЦИЯ

Василина Юрий Викторович

Управление международной конкурентоспособностью предприятия

Дипломная работа посвящена развитию теоретико-методического формирования и управления международной конкурентоспособностью предприятия.

Раскрыты особенности управления конкурентоспособностью как фактора производства и источника формирования конкурентных преимуществ. Проанализировано состояние внешнеэкономической деятельности предприятия ПАО «Турбогаз».

Развито методическое обеспечение разработки стратегии повышения международной конкурентоспособности предприятия.

Ключевые слова: конкуренция, управление конкурентоспособностью, финансово-экономический анализ, стратегия, управление, ресурсообеспечение.

ANNOTATION

Vasylyna Iurii Victorovich

The management of international competitiveness of the enterprise

Disclosed features of management of competitiveness as a factor of production and source of competitive advantage. Analyzes the state of foreign economic activity of PJSC "Turbogaz".

Developed methodical support for the development of strategies to improve the international competitiveness of enterprises.

Developed methodical support for the development of strategies to improve the international competitiveness of enterprises.

Keywords: competition, management of competitiveness, economic and financial analysis, strategy, management, resources supply.